

PONENCIA BASE.

EULALIA COMAS

1. La definició del “bé comú” o de l’interès públic aplicat a l’urbanisme i l’ordenació del territori, en l’actual situació d’una societat de minories, fragmentada i d’interessos contraposats.

El que sí que trobo a faltar, en parlar del bé comú, és la inclusió o la consideració dels béns i dels serveis ambientals i culturals dels territoris i de les ciutats (també les ciutats en tenen, d’ambientals, i es poden potenciar) i en aquest sentit la necessària vinculació de les ciutats amb el territori ‘proveïdor’ de tot el que no poden generar i necessiten (i no només em refereixo a béns materials o recursos per al consum immediat, sinó també a béns i serveis més intangibles –ambientals, socials i culturals). Un territori proveïdor que pot ser adjacent o llunyà, amb el qual es poden establir relacions de sinergia positiva o negativa. Això inclou concepte de la petjada ecològica i va més enllà, per incloure també components immaterials. Es tractaria de béns que alguns dels participants al grup de debat anomena ‘connectius’. Són béns que generen benestar. Béns i serveis ambientals com la capacitat d’infiltració d’aigües de pluja, de retenció de sòl, de purificació atmosfèrica, etc. que són necessaris, comuns i que la planificació territorial i urbanística ha de tenir en consideració, entenc. I altres béns més genèrics, com els que proporcionen els paisatges, els espais naturals, etc. i que poden contribuir a generar benestar (perquè incideixen en la salut i les emocions dels habitants).

2. L’afirmació d’uns valors i uns principis ètics que permetin una opinió pública i una pràctica professional-tècnica i política a favor dels menys afavorits, en el marc d’unes ciutats i uns territoris més eficients, més sostenibles i més justos socialment.

Aquí seria convenient aportar, a l’opinió pública, el concepte de petjada ecològica i de responsabilitat exterior: quan anem a buscar a fora el que no tenim a l’abast, a on anem? Amb quins efectes secundaris? Sobre què i sobre qui?. L’ideal seria vetllar per una pràctica tècnica (i sobretot política) que incorpori la responsabilitat de cada ciutat i de cada territori més enllà dels seus límits administratius, per minimitzar-ne els efectes negatius. Catalunya ha elaborat uns estudis de base sobre l’efecte del nostre model de vida sobre la biodiversitat global, per exemple. I la biodiversitat (la riquesa biològica) és un dels millors exemples de bé comú a escala planetària.

3. La recerca de nous instruments per un urbanisme i una ordenació del territori que ja no pot basar-se en la generació de plusvàlues per a la construcció de la “ciutat pública” ni en el paradigma hegemònic del creixement, i que ha de cercar nous principis des d’una lògica del desenvolupament sostenible per generar valor.

Novament, el concepte de la responsabilitat exterior (a escales diferents, des de l’escala d’una ciutat a la del planeta sencer) té sentit aquí. L’urbanisme i l’ordenació territorial ha de tenir present quins components del benestar comú s’hauran de cercar fora dels límits de cada ciutat i de cada territori, i minimitzar-ne la demanda quan els efectes negatius no es puguin compensar.

4. Les noves formes de participació democràtica des de baix (bottom up) en la construcció dels instruments de govern (plans, lleis, reglaments...) i en la gestió de les transformacions urbanes i territorials.

En coherència amb els comentaris precedents –és a dir, amb la necessitat de considerar la petjada ecològica i la consideració dels béns i serveis ambientals- la participació ‘bottom up’ pot ajudar a incorporar, al debat i a la presa de decisions, col·lectius com els vinculats amb la cooperació transfronterera, que poden contribuir a reorientar les noves transformacions territorials i urbanes de manera que es tingui present l’efecte –social, econòmic i ambiental- dels territoris adjacents o ‘proveïdors’ de serveis.